

PO TAURAGNŲ DANGUM

TAURAGNŲ KRAŠTO BENDRUOMENĖS LAIKRAŠTIS

2011 KOVAS NR. 23

„Kartą gyveno labai prasto būdo jaunuolis. Tėvas davė jam dėžutę vinių ir pasakė: „Kaskart, kai tik imsi pykti ar susibarsi su kuo nors, įkalk į sodo vartelius vini. Pirmą dieną jis į sodo vartelius įkalė 37 vinis. Vėliau ėmė save kontroliuoti, tad ir vinių skaičius kasdien ėmė mažėti. Jis tiesiog suprato, kad paprasčiau susivaldyti, nei įkalti į vartelius vini.“

Pagaliau atėjo tokia diena, kai jaunuolis neįkalė į vartelius nė vienos vinies. Tada jis nuėjo pas tėvą ir pasakė jam tai. Tėvas šyptelėjo ir tarė: „Ištrauk iš vartų po vinį kaskart, kai tik susivaldysi“.

Galiausiai išaušo ir tokia diena. Tėvas nuvedė sūnų prie sodo vartelių. „Sūnau, tu puikiai elgeisi, bet pažiūrėk, kiek daug skylių liko vartuose. Šie vartai jau niekada nebebus tokie, kokie buvo anksčiau. Kai tu su kuo nors bariesi ar sakai kam nemalonių žodžių, tu palieki pašneko (ir savo) sielą tokias pat skylės, kokios žioji vartuose.“ (pasakojimas iš interneto)

Kviečiame. Kovo 26 d. 16 val. kultūros centre – Teatro diena. Pasirodys ne tik savi artistai, bet ir svečiai iš Obelių kultūros namų (Rokiškio rajono).

Kovo mėnesio jubiliejai Sveikiname!

50 - metų švenčia **Rima Lagunavičienė** iš Rūgšteliškių kaimo, tauragniškaiai **Virgilijus Ilčiukas** ir **Dangutė Grašienė**;

60 metų sukanka **Marijai Šinkūnienei**, **Jūratei Šinkūnienei** ir **Danutei Valiulienei** iš Tauragnų;

70 - **Danei Gurkšnienei** iš Tauragnų, **Jadvygai Daunoravičienei** iš Maleckažemio kaimo, **Algimantui Grigaliūnui** iš Vidžiūnų kaimo ir **Stasei Matuzienei** iš Sėlės;

75 – eri sukanka **Venediktui Semionovui** iš Beržatiličio;

80 - metų švenčia **Algimantas Bartkevičius** iš Sėlės kaimo ir **Janina Kaušienė** iš Minčios;

Utenos savivaldybės tarybos rinkimai. Balsavimo rezultatai (iš interneto)

Rinkėjų skaičius – 38620;

Balsavo – 18654; Tai **48,30** proc.

Mandatų skaičius:

Socialdemokratų partija – 9

Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai – 4;

Naujoji sąjunga – 3;

Krikščionių partija – 3;

Darbo partija – 2;

Partija Tvarka ir teisingumas – 2;

Liberalų sąjūdis – 1;

Liberalų ir centro sąj. – 1

Tradicijos tęsiamos

Prieš keletą metų dažnai pasvajodavau, kaip būtų puiku, kad mokykla ir kultūros centras dirbtų kaip viena komanda. Kartu ruošų renginius, suvienytų miestelio žmones. Deja, deja... Mano svajonės išsipildė, kai liko tik pradinukų mokyklėlė. Taigi dabar talkininkaudami vieni kitiems, suvieniję mokyklos, kultūros centro ir bendruomenės pajėgas, paruošėme puikią šventę, skirtą Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimui ir Eugenijos Šimkūnaitės gimtadienio paminėjimui.

Šventę pradėjo seniūnas Alvydas Danauskas, pasveikindamas susirinkusius į Tauragnų kultūros centrą su Kovo 11-ąja. Sugiedojom himną. Bendruomenės pirmininkė Danguolė Grabauskienė pristatė iš toliau ir iš arčiau atvykusius svečius: Eugenijos Šimkūnaitės labdaros ir paramos fondo prezidentą dr. Romą Pakalnį, pirmininkę Birutę Karnickienę, Juozą Karnicką, Utenos rajono savivaldybės administracijos kultūros skyriaus vyr. specialistę Zitą Mackevičienę, Krašunos

pagrindinės mokyklos direktorių Rolandą Gruodinską. Paskui visus susirinkusius pakvietė pasižiūrėti „Moko“ teatro inscenizacijos pagal E. Šimkūnaitės pasaką „Kaip bernas pas Saulės dukterisėjo“. **(Nuotraukoje: scena iš spektaklio).** Sulaikę kvapą žiūrovai stebėjo scenoje vykstantį veiksmą. Nors ir trumpas buvo spektakliukas, bet jis labai pagyvino renginį. Po to veiksmas nuo scenos persikėlė į salę. Su drobės rietimu rankose įžengė šešios Saulės dukros: Aušrinė, Žiezdrė, Indrāja, Vaivora, Salija ir Vakarinė. Jos patiesė ant grindų drobę ir pakvietė svečius saulės taku eiti „atavadu“ ir nešti jas žmonėms. **(Žiūr. nuotr.).** Pirmasis „išdriso“ fondo prezidentas Romas Pakalnis (matote **nuotr.**). Nuo Saulės dukters Aušrinės „atavadamams“ jis gavo grūdų maišelį.

Birutė Karnickienė pasidžiaugė, kad nors ir nebeliko pagrindinės mokyklos, bet Eugenijos Šimkūnaitės vardas nepamirštas. Tradicijos tęsiamos. Fondas atvažiavo ne tuščiomis. Atvežė dovanų Pakruojo vaistažolių fabriko „Acorus Calamus“ gaminamų arbatų. Vėliau kalbėjo Zita Mackevičienė. Ji perdavė Romualdo Šimkūno linkėjimus ir pranešė, kad rengiama spaudai dar vien jo knyga gimtąja tarpe. Jos „atavadai“ – sula iš Salijos rankų. Kalbėjo Krašunos pagrindinės mokyklos direktorius Rolandas Gruodinskas. Jis sakė, kad nėra svetimas Tauragnų kraštui, kad čia ne kartą lankėsi jaunystėje. Vaivora jam įteikė medaus. Buvo suteiktas žodis Tauragnų krašto garbės piliečiui Algimantui Bartkevičiui. Jis prisiminė tas dienas, kai buvo atkurta Lietuvos nepriklausomybė. Paskui kalbėjo apie Eugeniją Šimkūnaitę, apie Tibeto vaistažolės. Patarė vaistažolių arbatą gerti tik tada, kai sergi. Kalbėjo ir buvusi Tauragnų pagrindinės mokyklos direktorė Eugenija Kamarauskienė. Ji apgailestavo, kad nebeliko mokyklos, bet užtikrino, kad pradėtas darbas bus tęsiamas. Kiekvienam kalbėjusiam Tauragnų kultūros centro dainininkės skyrė po dainą, o Saulės dukterys davė „atavadus“ ir padovanojo megztas šiltas vilnones kojines – kad „atavadus“ žmonėms nešant kojos nesušaltų... Renginį užbaigė visi sudainavę dainą „Kerėtoja“, kuri visada vainikuoja E. Šimkūnaitės atminimo paminėjimą. Visi vaidintojai ir dainininkai gavome dovanų po dr. Eugenijos Šimkūnaitės vaistažolių arbatos maišelį.

Vėliau visi svečiai, dainininkai ir teatralai skubėjome į mokyklėlės valgyklą, kur ant stalo garavo skanūs cepelinai. Apžiūrėjome mokyklėlės patalpas. Labai gražiai suremontuota, šilta ir jauku. Pradinukai turi puikias sąlygas mokytis. Susėdę prie stalų visi dalijosi išpūdžiais. Birutė Karnickienė pasidžiaugė, kad šiandieninis renginys labai nudžiugino, kadangi ant scenos pamatė ne tik, kaip įprasta, mokinukus, bet įvairių kartų atstovus. Romas Pakalnis sakė, kad turėjo pakvietimą dalyvauti kitur, bet pagalvojo, kad čia bus šilčiau ir neapsiriko. Vilniečiai svečiai pakvietė mus atvykti į Vilnių balandžio pradžioje ir suvaidinti pasaką. Labai džiaugiamės, nes tikrai norime, kad mūsų spektakliuką pamatytų didesnis skaičius žiūrovų. Krašunos direktorius pažadėjo duoti autobusiuką mums nuvažiuoti į Vilnių.

Krintant pavasarinei šlapdribai, maloniai su visais pabendravę ir atsisveikinę, pakylėti „dūšioje“, skirstėmės į namus. Smagu, kad dar kartą pajutome bendruomenės vienybę. Duok dieve, kad tų kartų būtų ir daugiau. Kas patingėjote ištrūkti iš namų ir pabūti kultūros centre Eugenijos Šimkūnaitės gimtadienio minėjime, gailėkitės. Jūs daug ką praradote...

Keletas kitą dieną išgirstų žiūrovų atsiliepimų.

Verutė Gimbutienė. Labai patiko renginys, ypač pasaka. Jau taip kruopščiai, subtiliai viskas atlikta. Labai gražūs artistų rūbai, scenos dekoracijos, muzika. Ką tik paliečia režisierės Loretos Juškėnienės ranka, viskas įgauna prasmę. Labai patiko senoji ragana. Mažasis Šimkūnų Mikutis taip jos pabūgo, kad iš salės išbėgo. Mama daug vargo turėjo, kol jį atgal atsivedė. Žodžiu, buvo labai malonios akimirkos.

Sofija Tilvytienė. Labai patiko senoji ragana. Tai geriausias Valdos vaidmuo per visą jos vaidinimo laiką.

Danguolė

Grabauskienė.

Sužavėjo spektaklis. Tokia tikra, neskubri laiko tėkmė, apgalvota iki smulkmenų kiekviena detalė, regis, nieko nereikalingo. Ir artistai – nuo mažiausio iki vyriausio tokie tikri, kaip iš anų laikų atėję. Šiandien, kai dažnai lekiame, skubame, tai buvo lyg stabtelėjimas, ramus atokvėpis. Norėtusi, kad spektakliuką išvystų daugiau žmonių. Ačiū Loretai, kuri ėmėsi per gana trumpą laiką atgaivinti scenoje E. Šimkūnaitės pasaką.

Rolandas Gruodinskas svečiuose pas Saulės dukterį Vaivorą

Kalba fondo pirmininkė **Birutė Karnickienė**

Penki nuostabūs vakarai

Dažnos moters gyvenimas - tai nuolatinis skubėjimas, rūpinimasis šeima, vaikais, buitimi, darbas ir kiurksojimas prie televizoriaus. Gerai, jei rankose mezginy, o jei ne... tuščiai praleistas laikas. Vasario mėnesį Tauragnų šeimos veiklos namuose vyko paskaitos „Socialiai pažeidžiamų kaimynų integracija į bendruomenę“, kurias vedė Zita Mackevičienė. Tai buvo patys įdomiausi užsiėmimai, į kuriuos rinkosi įvairaus amžiaus mergaitės ir moterys.

Į pirmąjį užsiėmimą Zita atsivežė Odetą Tumėnaitę – Bražėnienę. Turbūt dauguma Lietuvos žmonių žino šią puikią karpinių meistrę. Odetą karpinius pradėjo daryti 1983 metais, pradėjusi studijas Vilniuje. 1984 metais buvo priimta į Lietuvos tautodailės sąjungos Vilniaus skyrių. Surengė 40 personalinių parodų Lietuvoje, Lenkijoje, Rusijoje ir JAV. Odetą ir margučius skutinėja, daro lino raizinius, rašo eilėraščius. Išleido savo eilėraščių knygutę, papuoštą karpiniais. 2007 m. Odetą buvo apdovanota Aukso vainiku. Tai didžiausias tautodailininkų įvertinimas. Lietuvos tūkstantmečiui paminėti padarė patį didžiausią karpinį, kuris yra įtrauktas į Gineso rekordų knygą. Odetą užaugino 4 vaikus. Ji galėtų būti geriausias pavyzdys visoms moterims, nes sugebėjo suderinti šeimą, darbą ir pomėgius.

Taigi į susitikimą su Odetą Bražėniene atėjo 15 moterų. Nedrąsų buvo imti į rankas žirkles ir popierių. Pristigom fantazijos. Labai susikaupe ir tylios kūrėme savo pirmąjį karpinį. Kai priklijavome ant popieriaus ir pakabinome ant sienos, pačios nustebome. Buvo taip gražu ir miela. (matote **nuotr.**) Gal ne visos iš mūsų darys karpinius, bet pasekėjų bus. Po keleto dienų į kitą

Valda Žebelinė

užsiėmimą Rita Butavičienė atsivežė keletą nuostabių karpinių, o Lina Paukštienė padovanojo kaimynei gimtadienio proga karpinį su Zodiako ženklų – Žuvimis. Taigi ledai pralaužti.

Į antrąjį užsiėmimą Zita Mackevičienė atvažiavo su mokyklos laikų drauge Julija Karanauskaite – Stankevičiene. Tai puiki skiautinių meistrė. Julija atsivežė savo darytų darbų: talpią kuprinę, pasiūtą iš senų džinsų, adatinę, pripiltą ryžių, kad adatos ir smeigtukai nerūdytų ir pasigalastų, įdomų dėkliuką mobilaus telefono įkrovikliui, užkabinamą ant rozetės, ir daug kitų daiktų. Labai susidomėję vartėme albumus su Julijos darbų nuotraukomis. Žavėjomės skiautininkės fantazija ir darbštumu. Pačios irgi sėdome daryti darbų. Kadangi prieš keletą metų bendruomenėje vyko mokymai, kaip daryti skiautinius, nebeišsigandome. Mielai ėmėme į rankas adatą ir medžiagos gabalėlius. Gal ir nebūsime „sesėmis skiautėje“, bet skiautinio padarymo principus žinome. O gal kuri ir užkibs?

Trečiąjį vakarą rinkomės į susitikimą su tautodailininke – floriste Asta Ramoškiene, dirbančia darželyje „Želmenėlis“. Asta mielai moko visus norinčius pasidaryti atvirukus su džiovintomis gėlėmis, žolėmis. Pirmiausia meistrė mums papasakojo, kaip reikia rinkti ir džiovinti žoleles. Prisirinkus reikia parsinešti užrištam plastmasiniame maišelyje, dėti į knygą, paslėgti. Po paros perdėti į kitą knygą. Taip keisti knygas reikia kelis kartus, tada žolelės gerai išdžiūsta ir nepraranda spalvos. Asta atsivežė daugybę įvairių džiovintų žolelių ir žiedlapių. Vėl visos susikaupusios darėme atvirukus. Asta parodė atvirukus, darytus ne su žolelėmis, o su spalvotomis žurnalų iškarpomis. Puikūs darbeliai.

„Butera“ direktorė, sagių gamybos meistrė. Jos parduotuvė yra Utenoje, Aušros gatvėje Nr. 13. Mielos moterys, kurios domitės rankdarbiais, užsukite, ten yra įvairiausių siūlų siuvinėjimui, mezgimui, nėrimui, visokiausių karoliukų ir stikliukų sagių gamybai. Violeta mus pamokė pasidaryti sages iš spalvotų stikliukų. Nelabai gražias pasidarėme. Daugelis namuose iškrapštė stikliukus iš sagių, juos nuplovė ir dabar darys kitokias, kad gražesnės būtų. Violeta Buterlevičienė propaguoja kinietiškus vaistus ir juos platina. Ji pareklamavo vaistus organizmo valymui ir stiprinimui. Pavadinimų neprisimenu. Geriausia kreiptis į ją pačią.

Penktąjį vakarą susipažinome su tautodailininke Gita Juškėniene. Ji kuria karpinius, dažo margučius. Regioninėje tautodailės parodoje „Aukso vainikas“ pelnė trečiąją vietą. Gita atsivežė pakulų, maišinės medžiagos, džiovintų žolių, kiaušinių, paruoštų klijavimui džiovintais šiaudais ar vytelėmis. Mokė mus pasidaryti paukštelių iš pakulų, dėkliukus velykiniams kiaušiniams, pasipuošti kiaušinius. Nepamatėme, kaip pralėkė užsiėmimams skirtas laikas. Buvo taip gera ir malonu daryti darbelius. Dabar sukam galvas, kur gauti pakulų, kad galėtume toliau daryti paukštelių.

Kol ateis pavasaris, vasara, kada galėsime eiti rinkti gėlių ir žolynų, galima pabandyti daryti atvirukus ir tuo paprastu būdu.

Į ketvirtąjį užsiėmimą su Zita atvyko Violeta Buterlevičienė, parduotuvės

Taigi penki vakarai nepraėjo veltui. Nuoširdus ačiū Zitai Mackevičienei (ją matote **nuotraukoje**), kad suteikė mums galimybę susipažinti su nuostabiomis moterimis ir jų darbais. Ačiū kursų dalyvėms, kurios gausiai rinkosi. Kiekvienam užsiėmime buvo 15 moterų. Vos tilpom prie stalo. Pasimokėm, įgijom žinių, kurias tikrai galėsime panaudoti. Tai kas, kad grįždavom namo po 21 valandos, kai gatvėse jau nebedega šviesa. Šviesu buvo mintyse ir širdyje.

Renginių akimirkos

Vasario 16 d. kultūros centre koncertavo Utenos tremtinių ir politinių kalinių mišrus choras „Ainiai“, vadovaujamas **Adolfo Driuko**. Choras įkurtas 1989 m. Aktyviai dalyvauja ir koncertuoja įvairiuose renginiuose Utenoje ir šalyje. Per metus surengia 27-30 koncertų. Choras „Ainiai“ – visų Pasaulio lietuvių dainų švenčių dalyvis. Aktyviai dalyvauja Lietuvos respublikinėse tremtinių ir politinių kalinių poezijos ir dainų šventėse „Leiskit į Tėvynę“. Kasmet „Ainiai“ dalyvauja tarptautiniame tremtinių ir politinių kalinių sąskrydyje „Laisvės ugnis – ateities kartoms“, vykstančiame Ariogaloje.

Koncertmeisterė **Renata Veličkienė**.

Trumpi komentarai (Danguolė Grabauskienė)

Daugelio prašymu ši nuotrauka „patobulinta“ ir dedama pakartotinai, dabar gal jau ryškesnė, kad galėtumėte atpažinti žmones...

Apie Tauragnų būrelį medžiotojus rašėme vasario mėn. laikraštyje, interviu su Alvydu Danausku. Šioje nuotraukoje matote **Povilą Gimbutį** ir **Žymantą Trimonių**, kurie į mišką atvežė žvėreliams pašaro. Bet gal tuoj jo ir nebereikės, nes jau praėjo **40 paukščių** diena, minima kovo 10 d. Nuo senovės šią dieną buvo švenčiamas paukščių parskridimas. 40 paukščių diena vadinama todėl, kad apytikriai tiek paukščių rūšių iš Lietuvos išskrenda žiemosi į švėtimas šalis, o pavasarį sugrįžta į gimtinę. Senoliai tikėjo, kad, jei šią dieną pašalą, šalnos laikysis dar 40 parų.

Jau nebetoli ir kovo 19 d. - **Juozapinės**. Tai pavasarį skelbianti diena. Vardo

dieną švenčia Juozai, Juozapai, Juozapos, Juzefos, Juozapotos. Būkite pasveikinti! Tegu jus visada užtaria šventasis Juozapas. Senovėje ši diena buvo vadinama Pempės švente ir laikoma gėlių ir merginų švente. Jos metu Aukštaitijoje merginos tvarkydavo gėlių darželius, išgrėbstydavo pernykš – čius stagarus, supurdavo žemę, Raseinių krašte jau sėdavo rūtas, Šiaurinėje Lietuvos dalyje pradėdavo sodinti daigus.

Greitai sulauksime ir **Gandrinių** – kovo 25 d. Apytikriai šią dieną į Lietuvą parskrenda gandrai. Jie tarsi išvaiko paskutinius žiemos ledus.

Mūsų kaimai

Bronė Juknevičienė

Pilkeniai, bet ne pilki...

Tęsiu straipsnių ciklą apie Tauragnų seniūnijos kaimus. Šį kartą tegul bus Pilkeniai. Tą dieną, kai važiauvau į kaimą, oras buvo nuostabus, norėjosi, kad ir žmonės būtų tokie, t.y. sutiktų kalbėtis, nes nė vienam neskambinau ir nesitariau dėl susitikimo.

Atvažiauvau. Balta balta. Ramybė. Nematau nė vieno žmogaus. Pas ką eiti? Kaip ir Maleckazemio kaime – tegu bus namai kaimo pradžioje, viduryje ir kaimo gale. Aš tai nematau nė vieno žmogaus, bet namų langai mane mato, pasirodo, žmonės pagalvojo, kad atvažiavo surašinėtoja. Taip ir užsimezgė pokalbis su pirmu sutiktu žmogumi – Vladu Griškevičiumi. Jis veda į **Aldonos Pivoriūnienės** namus, pats dar šiek tiek pasėdi, paklauso, bet į dideles kalbas nesileidžia, sako, gyvena kaip visi, ką čia gali papasakoti. Su ponia Aldona esame pažįstamos, mokiau jos vaikus, mano dukra Sigita ir jos sūnus Deividas Tauragnuose mokėsi vienoje klasėje. Pataikiau nelabai geru laiku – namuose bėda, ligoninėje Vilniuje Aldonos vyrui buvo padaryta sudėtinga operacija, taigi nerimas dėl vyro sveikatos, rūpesčiai namuose, nes visi darbai tenka vienai. Bet moteris nedejuoja, sako, kad prie sunkaus darbo pratusi, darbas gelbsti nuo sunkių minčių. Bet turi kuo ir pasidžiaugti – vaikais. Tiesą sakant, didelė dalis pokalbio ir buvo apie vaikus. Sūnui Rolandui puikiai sekasi, ponia Aldona jau džiaugiasi pusės metų anūke. Tiki, kad ir Deividui pasiseks, ras darbą ir viskas bus gerai. Visa moters diena prabėga prie darbų. Gyvulių nemažai, bet suspėja. Suspėdavo ir tada, kai dar dirbo pieninėje ir kai slaugė savo tėvus. „Darbas man viskas“, - sako moteris. Užsiregistravusi kaip ūkininkė, gauna visokias išmokas, tai ir verčiasi. Parduoda pieną, kaime tokių yra keturi žmonės, o

dar trys turi tik po vieną karvę savo reikmėm. Iki pensijos jau netoli, apie darbą Utenoje negalvoja, neprivažinėsi, kai tokios kuro kainos. Važiavo į Vilnių, tai vien kurui išleido beveik 100 litų. Ir maisto kainos baisios. Ar bus kada pabaiga tam kainų kilimui? – svarsto moteris. Ji pinigų leidžia ne tik maistui. Dažnai nuvažiuoja į Uteną, tai nusiperka ir laikraščius, ir žurnalų. Ir ji, ir vyras labai mėgsta skaityti. Sako ačiū Stasiukui (paštininkui Sipavičiui, pastaba autorės), kad užprenumeruoja laikraščius. Nors ir daug dirba, bet paskaityti suspėja. Dabar pirks ir bendruomenės laikraštį, kažkas davė paskaityti, pasirodė įdomus.

Suprantu, kad laikas atsisveikinti. Šnekėjomės mes ilgai: ir apie vaikus, ir apie visokius rūpesčius, ir apie tai, ko į laikraštį negaliu parašyti. Tik žmonių tai jau neapkalbinėjom, negalvokit! Atvirkščiai, prisiminė kolūkio laikus ir tai, kiek gerų ir nuoširdžių žmonių sutiko, kiek tauragniškių ateidavo į pagalbą, kai jos labiausiai reikėdavo. Pilkenių kaimo žmonės irgi labai geri. Taigi ant gyvenimo nėra ko pyksta, net jeigu ir būna bėdų. Tegu tik sveikatos užtektų, vyras pasveiktų ir kad vaikams viskas būtų gerai.

Planavau eiti toliau – į kaimo vidurį. Bet kitoje pusėje gyvena **Regina Grašienė**, puiki audėja, tai kaip neužeisi. Gal neužpyks žmonės, pas kuriuos galėjau užėiti, bet nenuėjau. Kaimas didelis, gal bus galima atvažiuoti dar ir kitą kartą.

Ponia Regina irgi turi rūpesčių – slaugo savo jau garbaus amžiaus (g.1919 m.) mamą. Kas turėjo namuose ligonį, tas žino, kaip praeina visa diena. Tik prieš metus, vasario 16 d., mirė vyras. Ant sienos kabo dvi jos vyro nuotraukos, tikrai labai gražios, susijusios su svarbiais šeimos gyvenimo įvykiais. Moteris sako, kad gal kam ji atrodanti vaikiška su savo prisiminimais, bet jai geriau, kai

prisimena nugyventą gyvenimą. Kokie tie prisiminimai? Tai jų šeimos bendras gyvenimas. 2012 m. turėjo sueiti 50 metų nuo vestuvių, taigi kartu su vyru gyveno 48 metus. Apie gyvenimą kartu sako taip: jei yra meilė, tai ir gyveni kartu, jei išnyksta meilė, tai išnyksta ir gyvenimas kartu. Būna, kad užsiplieski, ir vyras pasibara, ir pati, bet – myli. Kaip gali peikti savo žmogų, kai myli. Ponia Regina sako, kad jos ir vyro gyvenimas – tai buvo tikra meilė. Tokia, kuri atsirado pamažu. Pačios pradžios net neprisimena. Gal darbas suartino? Gyveno abu Pilkeniuos, per rugiapjūtę vyrai su dalgiais, moterys iš pradalgijų ima. Ir kiti kaimo darbai, talkos. O gal kartu šokdavo Verutės Aidukienės namuos? Taip „sukos sukos ir susisuko ratelis“. Gyvenimas taip greitai praėjo, kad, rodos, ir negyventa. Kaip pasakas dabar, atrodo, pasakojų, - kalba moteris. Ir dar pasakoja, kaip patinka dirbti miške. Abu su vyru prisipjaukdavo malkų. Kokia ramybė ir grožis miške! Ir paukščių balsai... Tik va, nei grybauti, nei uogauti nemėgsta. Bijo gyvačių, atrodo, kad iš kiekvieno kupstelio išlįs. O kaipgi audimas? Moteris 26 metus audė „Tulpėj“, audė ir namuose, net ir dabar koja ieško mynimo. Dar tik kokie metai, kaip išnešė stakles. Gal kada ir vėl įsineš. Darbe audė tai, kas nurodyta, namuose – tai, ką pati sugalvodavo. Labai gražiai pasakoja ponia Regina apie audimą, raštus, siūlų derinimą. Bet to neaprašysi, reikia patiems pamatyti. Juokiasi, kad dabar visas džiaugsmas – šuniukas. Teisybė, labai džiaugsmingas ir gyvas, nori žaisti, ilgai dar įsižeidęs lojo, nes buvo priverstas būti lauke, kol mes šnekėjomės. Ir **nuotraukoje** matyti tik kaip koks „gumuliukas“, nes išlaikyti jį labai sunku. Ponia Regina juokiasi, kad visas kaimas žino tą jos šuniuką, taigi supras, kad nuotraukoje jos numylėtinis. Turi dar ir karvę, tai, sako, „kaip visi, ir aš ryte keliuosi, dirbu. Darbas nuo daug ko gydo“. Turi du anūkus, mergaitę - 14, berniukui – 10 metų. Močiutė nori, kad anūkas didesnis būtų, pagelbėtų malkas sukapti ar kitus darbus

padarytų. Nors kol kas dar didelės pagalbos nereikia. Daug ką pati pasidaro, reikia dirbti, „negi riogsosi“. Taip pat mėgsta skaityti. Taip ir praeina diena.

Jeigu jau pati sau pasakiau, kad kalbinsiu tris žmones iš kaimo, taigi beliko vienas. Gal, sakau, koks vyras norėtų, kad apie jį būtų parašyta? Kaimo žmonės labai gyrė **Stasį Sipavičių** – suku į jų sodybą. Duris atidaro abu Stasiai – tėvas ir sūnus. Ponas Stasys vyresnysis net nieko neklausinėdamas puola ruošti kavos, padengia stalą ir.. dingsta. Į jokias kalbas nesileidžia! Sako, kokie čia džiaugsmas ar vargai gali būti? „Atsikeli, saulė šviečia, ir gerai“. O jo žmona, ponia Valentina, dar priduria, kad „jei dar ir vakaro sulauki, tai irgi gerai“. Dar bandau sakyti, kad Jus žmonės labai giria, tai kaip dabar nenorit, kad apie tokį gerą žmogų būtų parašyta, bet namų šeimininkas manęs jau nebegirdi. Žmona nusistebi dėl tų pagyrų: „Jeigu žmogui bėda, negi lauksi, kol pakvies, eini ir padedi. Tik į vestuves kviečia...“.

Kambaryje ant palangės stovi daug dėžučių su jau sudygusiais daigeliais. Nuo to ir prasideda pokalbis. Moteris augina daug ir įvairių daržovių: pomidorų, moliūgų, cukinijų, baklažanų - visų ir neišvardinsiu. Sėdama jokių mėnulio fazių nepaiso, bet viskas kuo puikiausiai dygsta ir auga, pomidorus valgo iki Naujųjų metų. Sako, argi ne gerai gyvenam – ir šieną, ir mėsą vežam su „Golfiuku“, ne arkliu (jų kaime beveik nebeliko), mašina maža, šieno kupeta žymiai aukštesnė, tai vienas žmogus net filmavo iš miškelio, matyt, jam labai keistai toks vežimo būdas atrodė. Šią žiemą mašina nelengva būdavo išvažiuoti, ne vieną kartą buvo įklimpę kaimo gatvelėje, tai kaimynai vos ne ant rankų iškeldavo ir apsukdavo į kitą pusę - pro Stučius kelias geresnis. Taip žodis po žodžio ponia Valentina ir pasakoja apie savo šeimos gyvenimą. Buvo lyg ir suabejojusi, nes yra „tikresnių“

pilkeniškių, o jie Pilkeniuose tik nuo 1968, ją pačią vieną kaimynę (dabar jos jau nebėra), kai užpykdavo, „atajūne“ vadindavo. Ponas Stasys nuo Biržų, o ji pati – net iš Ukrainos, nuo Odesos. Nusistebiu, kaip ji Lietuvoj atsidūrė. Pasirodo, ponas Stasys tarnavo armijoje tuose kraštuose, abu susipažino, įsimylėjo... Dar labiau stebiuosi, ar nebijojo, kalbos nemokėdama, važiuoti į svetimą kraštą. Ponia Valentina juokiasi: „Kai esi aštuoniolikos, ar labai bijai?“ Pirmiausia apsistojo vyro tėvų namuose. Vyro mama nemoka rusiškai, ji – lietuviškai, bet nieko, ir sutarė, ir susikalbėdavo kažkaip. Prisiminė vieną istoriją, vos ne anekdotu tapusią. Vyras išvažiavo į Panevėžį darbo ieškoti, vakare turėjo grįžti. Dieną pas juos užėjęs paštininkas pasiūlė pasiimti arklį ir važiuoti pasitikti. Žodį „arklys“ ponia Valentina jau žinojo. Išėjo abi su anyta pėsčiomis, netoli nuėjo, nes įsmuko į vandens griovį. O buvo lapkričio mėnuo, ir nešilta, ir tamsu. Tai Valentina ir sako: „Надо было взять арклі“. Žodį „arklys“ suprato abi, ir kad pradės juoktis, sėdėdamos šaltame vandenyje! Jokio piktumo neliko. O čia ir Stasys parėjo, rado jas abi griovyje. O Pilkeniuose apsigyveno, kai vyras bandė Utenoje rasti elektriko darbą. Susitiko „Ažuolo“ kolūkio pirmininką Petrą Grigaliūną, tas ir atsivežė. Ir taip ir Pilkeniuos, ir kartu jau 43 – ti metai. Moteris atsidūsta, sako, net nepastebėjusi, kaip greitai prabėgo tie metai. Kol vaikai maži, laikas lyg ir lėčiau eina. Lauki, kol išdygs pirmas dantukas, kol pradės vaikščioti, kalbėti... Su vaikais ir mokėsi kartu. Tik vaikai – kalbėti, o ji – lietuvių kalbos. Dukra Ana gyvena Utenoje, abu sūnūs su tėvais. Sūnus Stasys dirba

MOTERŲ MELAS (kovo 8 – osios proga)

Vieną dieną prie pat upės sėdėjo siuvėja ir siuvo, netyčia jos antpirštis įkrito į vandenį. Kai ji pravirko, apsireiškė Dievas ir paklausė: „Mano mielas vaikelį, kodėl tu verki?“ Siuvėja atsakė, kad jos antpirštis įkrito į vandenį ir kad ji turi padėti savo vyrui išlaikyti šeimą. Dievas panardino ranką į vandenį, ištraukė auksinį antpirštį su perlais ir paklausė: „Ar tai tavo antpirštis?“ Siuvėja atsakė: „Ne“. Tuomet Viešpats dar kartą panardino ranką upėn. Jis laikė sidabrinį antpirštį, inkrustuotą safyrais. „Ar tai tavo antpirštis?“ - paklausė siuvėjos. Ir vėl siuvėja atsakė: „Ne“. Viešpats dar kartą paniro gilyn ir grįžo su odiniu antpirščiu. „Ar tai tavo antpirštis?“ Ir siuvėja atsakė: „Taip“. Dievas, patenkintas tokiu moters sąžiningumu, padovanojo jai visus tris antpirščius, ir siuvėja grįžo namo laiminga.

pašte, o kitas sūnus Viktoras sunkiai serga. Ir parodė insulino pompas. Net nesupratau, kas tai, nes iki šiol nebuvau mačiusi. Gerai, kad vaistai kompensuojami, mokėti reikia labai nedaug. Sūnus beveik niekur neišeina, apie darbą nėra ko ir galvoti, nes ir sveiki žmonės darbo neranda.

Nelengva buvo klausytis. Nieko nėra skaudžiau, kaip vaikų nelaimės, nes tai - tavo nelaimės. Bet moteris pasidžiaugė, kad jau pavasaris, pavasarį ir kvėpuot lengviau. Greit bus daug žalumos, medžių šakos beveik langų stiklus pasiekia. Kalbantis mūsų akys dažnai nukrypavo į langą, nes nebuvo nė minutės, kad koks paukštelis neatskristų. Ponia Valentina paukščiams visada pakabina lašinių odelių ir visą saulėgražos galvą išneša. Ir laidas apie gamtą labai mėgsta. Kai būna sunku, tik išėjus į laukus randa nusiramimą.

Žinau, kad pasikartosiu, bet atsisveikinus su Pilkenių kaimo žmonėmis, kaip ir su Maleckažemio, buvo labai gera nuo jų širdžių šilumos ir nuoširdumo. Atrodo, paprasti tie jų gyvenimai, lyg ir pasakoti nėra ką, o Aldona Pivoriūnienė, kai paaiškinau savo apsilankymo tikslą, net nustebo, sako, aš gi ne žvaigždė kokia, bet tikri dalykai ir yra patys įdomiausi. Regina Grašienė pasakojo girdėjusi, kad Pilkenių kaimo pavadinimas kilęs lyg ir nuo to, kad žmonės čia rengėsi tamsiai, pilkai. Drabužiai gal ir buvo tokie, bet tik ne patys žmonės. Tikrai žinau, kad apie šio kaimo žmones parašysiu dar kartą. Tuo labiau, kad visuose namuose, kuriuose lankiausi, žmonės sakė, kad dar apie daug ką galima parašyti

Po kelerių metų siuvėja vaikščiojo upės krantu su savo vyru, ir jos vyras įkrito į upę ir dingo po vandeniu. Kai ji pravirko, Viešpats vėl pasirodė ir paklausė: „Ko verki?“. „O Dieve, mano vyras įkrito į upę!“ Viešpats paniro į vandenį ir iškilo su George Clooney. „Ar tai tavo vyras?“ - paklausė. „Taip,“ - sušuko siuvėja. Viešpats įtūžo: „Tu meluoji! Tai netiesa!“ Siuvėja atsakė: „Atleisk man, mano Dieve. Tai nesusipratimas. Matai, jei aš būčiau pasakius NE George Clooney, tu būtum grįžęs su Brad Pitt. Tuomet, jei pasakyčiau NE jam, tu grįžtum su mano vyru. Ir jei tuomet pasakyčiau TAIP, tu man atiduotum visus tris. Viešpatie, mano sveikata nėra pati geriausia ir aš negalėčiau rūpintis iš karto trimis vyrais, štai kodėl aš pasakiau TAIP George Clooney“. Ir taip Viešpats leido jai jį pasilaikyti.

Šios istorijos moralas. Kada moteris bemeluotų, ji meluoja dėl geros ir garbingos priežasties ir dėl didžiausios naudos kitiems.

2011 metų daržininkų Mėnulio sėjos kalendorius.

(iš interneto)

Tinkamiausios dienos augalams sėti ir sodinti įvairias kultūras 2011 metais

Kultūra	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rug sėjis
Paprikos	6,7,8,16,17	-	-	-	-	-	-
Pomidorai	6,7,8,16,17	4	-	-	-	-	-
Agurkai, moliūgai, žirniai, pupos	6,7	4	9, 10	5,6,14,15	-	-	-
Pupelės	-	4,12,13	9,10	5, 6, 14,15	-	-	-
Grūdinės kultūros	-	4,12,13	9,10	-	-	7, 8,9	4,5
Salotos, krapai	13, 14	10,11	7, 8,15	3,4, 12,13	9,10	5,6	-
Kopūstai	13,14	10,11	7,8, 15	-	-	-	-
Laiškiniai svogūnai	13,14	10, 11	7,8,15	3, 4, 12, 13	9,10	5,6	1,2,3
Bazilikai	-	10, 11	7,8, 15	3,4,12, 13	-	-	-
Lap.petražolės, lap. salierai	13,14	10,11	7,8	—	—	—	—
Porai	13,14	10, 11	7,8	-	-	-	-
Žied. kopūstai, brokoliai	11,12	7, 8, 9,16	4,5,6, 13,14	10,11	-	-	-
Gėlės	11,12	7, 8, 9,16	4,5,6,13,14	10,11	-	-	-
Morkos, burokai, šakn. petražolės, šakn. salierai	26, 27	22,23	20,21,29-31	-	-	-	-
Griežčiai, ropės	-	22,23	20,21,29-31	-	-	-	-
Ridikėliai	26,27	22,23	20,21,29-31	-	-	19, 20,21	-
Vasariniai ridikai	26, 27	22,23	20,21,29-31	26, 27	-	-	-
Žieminiai rid.	-	-	20,21,29-31	26,27	-	-	-
Svogūnai	26,27	22,23	20,21,29-31	-	-	-	-
Vasariniai česnakai	26,27	22,23	20,21	-	-	-	-
Žiem. česnakai	-	-	-	-	-	-	15-17
Bulvės	-	22, 23	20,21,29-31	-	-	-	-
Žemuogės, avietės	-	10,11	7,8,15	-	-	5,6	1-3

Sėjai netinkamos dienos

Šiomis dienomis venkite sodinti bet kurias daržoves ir kitus augalus

Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis
4, 19	3,18	3,17	2,16	1,15,30	13,29	12,27

A†A

Seniūnijoje vasario mėn. mirė

ADOLFAS BALTRAMIEJŪNAS, Tauragnai, 61m.;

VINCAS GURKŠNYS, Sėlės k., 70 m.;

Užjaučiame artimuosius.

Balandžio mėnesį dienos ilgumas siekia 13-15 valandų, labai sustiprėja Saulės spinduliavimas, pakyla oro temperatūra. Vidutinė temperatūra yra 5,4 °C. Užėjus šiltiems anticiklonams oro temperatūra gali kai kuriais sušilti iki 25-28 °C, dirvos temperatūra - iki 42 °C, tačiau užėjus šaltoms oro masėms naktimis būna šalnų iki -17 °C. Mėnesio rekordinės temperatūros: aukščiau - +28,8 °C (1950 m., Druskininkai), žemiau - -23,0 °C (1963 m., Švenčionys). Balandį iškrenta 38-48 mm kritulių. Šaltais metais paskutinis sniegas ištirpsta balandžio antrojoje pusėje. Balandį vidutiniškai būna viena diena su perkūnija. Pirmoje mėnesio pusėje kartais dar būna pūgų. Balandį atgimsta gamta: suželia žiemkenčiai, pievose pradeda žaliuoti žolė, medžiai. Žydi ankstyvieji augalai: snieguolės, scylės, šalpusniai, medžiai ir krūmai - klevai, blindės.

Nuotraukos Danguolės Grabauskienės, Bronės Juknevičienės, AldonosKirkienės, Juozo Rukšėno, Jūratės Šinkūnienės, Žymanto Trimonio
Parengė D. Grabauskienė
Spausdino Utenos spaustuvė